

Laadullinen tutkimus 2.0

Ari Pitkäranta

Ari Pitkäranta

Laadullinen tutkimus 2.0

Johdatus laadulliseen tutkimukseen

Omistan tämän teoksen lapsilleni Niinalle, Julialle, Leolle ja Klausille.
Kiitokset puolisollesseni Heidille kirjan valmiiksi saattamisesta.

Ari Pitkäranta

LAADULLINEN TUTKIMUS 2.0

Johdatus laadulliseen tutkimukseen

© 2025 Ari Pitkäranta

Kannen suunnittelu: Ari Pitkäranta
Sisuksen taitto: Heidi Luotolahti-Pitkäranta

Kustantaja: BoD · Books on Demand,
Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi
Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-5361-3

Sisällysluettelo

ESIPUHE	9
JOHDATUS LAADULLISEN TUTKIMUKSEN TEKEMISEEN	10
LAADULLISEN JA MÄÄRÄLLISEN TUTKIMUSOTTEEN EROT	15
TYÖELÄMÄ EDELLYTTÄÄ TUTKIVAA ASENNOITUMISTA	18
TUTKIMUSKIRJAN ALUEET	20
TYÖSKENTELY TUTKIMUSKIRJAN KANSSA.....	24
TUTKIMUKSEN OHJAUS	26
OHJAUSTEHTÄVÄT.....	34
TUTKIMUSSUUNNITELMA.....	35
MITÄ ON LAADULLINEN TUTKIMUS.....	37
TUTKIMUSOTE.....	37
JOHTOAJATUS.....	39
KONSTRUKTIIVINEN TIETO	41
HILJAINEN TIETO, TEKSTI JA KIELI	42
LAADULLISEN TUTKIMUKSEN TAVOITE.....	46
TULKINNALLINEN LÄHESTYMISTAPA.....	47
KUVAILEVA TUTKIMUSMENETELMÄ	48
TAPAUSTUTKIMUS ELI CASE-TUTKIMUS	49
CASE-TUTKIMUKSELLE TYYPILLISIÄ PIIRTEITÄ	49
AVAA MIELESI KIRJOITTAMISEN ESTEISTÄ	51
MITEN SELVITÄ ALOITTAMISEN KYNNYKSEN YLI.....	52

SITOUTUMINEN	57
MIELLEKARTTATEKNIikka	58
KEINOJA LÄHESTYÄ LUOVAA MIELTÄ.....	59
TUNNE VAHVUUTESI JA VALITSE PERSOONASI MUKAINEN PROJEKTITYÖ	64
TYÖELÄMÄLÄHTÖINEN TUTKIMUS JA KEHITYSTYÖ	67
TUTKIMUKSEN KRITEREITÄ.....	67
TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVOINTITYÖ	69
TYÖELÄMÄLÄHTÖISEN TUTKIMUKSEN OSAAMISALUEET	69
TUTKIJAKSI KEHITTYY	71
KIRJOITTAMISEN TAITO	72
LUKEMISEN VÄLTÄMÄTTÖMYYS	73
TUTKIMUSTARVEKARTOITUS	75
PERUSIDEA.....	75
TEEMA LÖYTYY USEIN TUTKIJAN LÄHIYMPÄRISTÖSTÄ	78
MITEN TEEMASTA JÄSENELLÄÄN TARVE	80
MITEN TARPEESTA EDETÄÄN KYSYMYKSIIN.....	82
YHTEENVETO	84
KIRJOITA TUTKIMUSSUUNNITELMA	85
TUTKIMUKSEN PERUSVALINNAT	87
TUTKIMUSTEHTÄVÄN ASETTAMINEN	87
KYSYMYKSESTÄ ON ERILAISIA MUUNNELMIA:	88
TUTKIMUKSEN LUONNE	91
TUTKIMUKSEN NÄKÖKULMA	93

TUTKIMUKSEN TAVOITTEET	95
TUTKIMUKSEN TEOREETTINEN OSA	96
TUTKIMUKSEN KÄSITTEET.....	97
SYITÄ KÄSITTEIDEN MÄÄRITTELYYN	97
KÄSITTEELLISTÄMINEN	98
TUTKIMUKSEN METODOLOGIA.....	101
METODOLOGIA JA MENETELMÄ	102
TUTKIMUSMETODI	102
TUTKIMUKSEN TAVOITE.....	103
TUTKIMUSOTE JA TAUSTAOLETUKSET.....	104
KÄSITTEITÄ.....	105
SUUNNITTELUTUTKIMUS ON KEHITTÄMISTUTKIMUSTA	106
TIETEENFILOSOFIA JA METATEORIA	110
LOOGINEN EMPIRISMI.....	111
KRIITTINEN RATIONALISMI	111
KRIITTINEN TEORIA	112
FENOMENOLOGIA	112
HERMENEUTIikka.....	113
SYSTEEMITEORIA	114
FILOSOFISET OLETTAMUKSET	118
KÄSITEKARTTA APUNA	121
YHTEENVETO - TUTKIMUKSEN VIITEKEHYKSEN RAKENNUSAINHEET	126
TUTKIMUKSEN KÄYTÄNNÖLLINEN OSA.....	127

<i>TIETOTEORIA</i>	127
MONIMENETELMÄLLISYYS	128
INTENTIO	128
<i>TUTKIMUSAINEISTON HANKINTA</i>.....	130
<i>KYSELY JA HAASTATTELU</i>	131
LOMAKEHAASTATTELU, TEEMAHAASTATTELU JA SYVÄHAASTATTELU	133
DIALOGI HAASTATTELU MENETELMÄNÄ	135
HAVAINNOINTI	136
MUITA AINEISTON HANKINNAN MENETELMIÄ	140
<i>TUTKIMUKSEEN OSALLISTUVIEN MÄÄRÄ</i>.....	142
SATURAATIO	143
<i>LAADULLISEN TUTKIMUSAINEISTON ANALYYSI JA RAPORTOINTI</i>	145
<i>AINEISTON ANALYSOINTI</i>	146
<i>VEEHEURISTIIKKA ELI TIETOVEE</i>	147
<i>KONTEKSTIANALYYSI JA RAPORTOINTI</i>	151
<i>KENTTÄTYÖN ANALYYSI JA RAPORTOINTI</i>	151
<i>PROSESSIN ANALYYSI JA RAPORTOINTI</i>	152
<i>HERMENEUTTINEN KEHÄ</i>	152
<i>LAADULLISEN HAVAINNOINNIN ANALYYSI</i>	154
<i>HERMENEUTTINEN ANALYYSI</i>	158
<i>NARRATIIVINEN ANALYYSI</i>	161
<i>ETNOMETODOLOGINEN ANALYYSI</i>	162
<i>GROUNDLED THEORYN ANALYYSIMENETELMÄ</i>	163

Kirja on uudistettu ja korjattu versio vuoden 2014 teoksesta. Silloinen oppikirja toteutettiin vain sähköisessä muodossa. Nyt julkaistu teos on saatavissa sekä painettuna että e-Kirjana.

Laadullinen tutkimus 2.0 on oppikirja opiskelijalle. Kirja on johdatus laadulliseen tutkimukseen. Kirjassa esitellään lyhyesti laadullisen ja kvantitatiivisen tutkimuksen ero. Laadullinen tutkimus on aina sosiaalista ja ihmistutkimusta. Kvantitatiivinen tutkimus painottuu luonnontieteisiin. Laadullinen tutkimuksen avulla suunnitellaan innovaatioita ja tuotteiden käyttöä.

Laadullinen tutkimustyö avautuu tekemällä, on se sitten luonteeltaan teoreettista tai käytäntöä palvelevaa. Laadullisen tutkimuksen tekemistä tulee verrata käsityötaitoon. Kummassakin osaaminen kehittyy ja ymmärrys laajenee tekemisen avulla. Laadullinen tutkimus -kirja on tarkoitettu sovellettavaksi kaikkien toimialojen ja koulutusohjelmien käyttöön.

Laadullista tutkimusta tehdään erityisesti kirjoittamalla. Sen tarkoitus on lisätä tekijän ymmärrystä tutkittavaa asiaa kohtaan. Tutkimus on aina yksilöllistä. Laadullisen tutkimuksen analyysi perustuu omaan ajatteluun.

BoD

